

AKCIOVÁ SPOLEČNOST

Osнова přednášky

- **Charakteristika a.s.**
- **Založení a vznik a.s.**
- **Práva a povinnosti akcionáře**
- **a.s. - orgány a organizace společnosti**
- **a.s. – likvidace společnosti**

Obecně k a.s.

- Akciová společnost je taková společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií.
- Jde o kapitálovou společnost.
- Zákon vyžaduje minimální výši základního kapitálu alespoň 2.000.000 Kč.
- Každý zakladatel se musí zavázat ke vkladové povinnosti, součet vkladů představuje základní kapitál.

a.s. - obecná charakteristika

- § 243 – 551 zákona o obchodních korporacích
- **Akciovou společností je společnost, jejíž základní kapitál je rozvržen na akcie** - oproti předchozí úpravě nejsou taxativně vypočteny možné druhy akcií, proto mohou být s akciemi spojena jakákoliv práva – druhy akcií musí být upraveny ve stanovách

Druhy akcií

- Novela ZOK přináší zobecnění definice druhů akcií, přičemž ruší pojem "kmenové akcie" a "akcie se zvláštními právy". Bude tedy věcí stanov konkrétní společnosti, jak akcie nebo jejich druhy označí. Výslovně je stanoveno, že společnost má možnost vydat akcie bez hlasovacího práva.
- Novelou ZOK je zavedena výslovná možnost vytvoření zvláštního druhu akcií, se kterým bude spojeno právo jmenovat a odvolávat jednoho nebo více členů statutárního orgánu nebo dozorčí rady.

Druhy akcií

- Akcie, se kterými jsou spojena stejná práva, tvoří jeden druh.
- Akcie, s nimiž není spojeno hlasovací právo, mohou být vydány, jen pokud souhrn jejich jmenovitých hodnot nepřesáhne 90 % základního kapitálu
- Práva spojená s určitým druhem akcií se určí ve stanovách. V případě pochybností o jejich obsahu může soud na návrh společnosti nebo akcionáře rozhodnout, jaké právo je s akcií spojeno, pokud je z okolností zřejmé, že takové právo vyjadřuje vůli obsaženou ve stanovách nebo je této vůli obsahově nejbližší; jinak určí, že takové právo s akcií spojeno není.

a.s.– obecná charakteristika

- dělení na veřejnou (s veřejnou nabídkou akcií) a soukromou a.s. bylo vypuštěno, tím mizí i možnost sukcesivního založení, založit ji lze tedy pouze tehdy, jsou-li zakladatelé schopni upsat celý základní kapitál
- Společnost je založena dohodou o stanovách mezi dvěma či více zakladateli. Společnost může založit i jen jeden zakladatel, ten pak pořizuje stanovy samostatně. Stanovy musí být sepsány do notářského zápisu.

a.s.– obecná charakteristika- základní kapitál

Základní kapitál - vyjadřuje se v CZK, vede-li společnost účetnictví v eurech, tak v eurech - **činí 2 mil. Kč nebo 80tis. Euro**

a.s.– založení

- **k založení se vyžaduje přijetí stanov** (ten, kdo přijal stanovy a podílí se na úpisu akcií je zakladatel – koncept zakladatelské smlouvy se ruší)
- povinný obsah stanov - §250 odst. 2, 3
- **vklad může být i nepeněžitý**, ale v takovém případě musí být jeho cena určena znalcem
- založení společnosti je účinné, splatil-li každý zakladatel případné **emisní ažio = rozdíl mezi jmenovitou hodnotou a emisním kurzem, je-li tento vyšší, a alespoň v souhrnu 30% jmenovité hodnoty upsaných akcií**, teprve poté je možno zapsat a.s. do OR
- **společnost nesmí upisovat vlastní akcie** (ty může nabývat jen za podmínek stanovených zákonem, v případě porušení se vlastníky těchto akcií stávají zakladatelé)

a.s.– založení

- upsala-li osoba akcie vlastním jménem na účet společnosti, má se za to, že je upsala na účet svůj
- akcionář je akcionářem okamžikem vzniku společnosti bez ohledu na to, zda byly vydány akcie (proto se po vzoru německého práva zavádí pojem **nesplacená akcie**), nesplacená akcie není cenným papírem, je to legislativní označení pro obligaci, která akcionáři vznikla tím, že ve společnosti převzal členství (případně zvýšil dosavadní). **Takováto účast se tedy převádí prodejem podílu - zde vyjádřeným slovy nesplacená akcie.** V návaznosti na dosavadní zkušenosti pak zákon připouští, aby tato obligace byla representována cenným papírem - zatímním listem

Stanovy obsahují:

- firmu a předmět podnikání nebo činnosti,**
- výši základního kapitálu,**
- počet akcií, jejich jmenovitou hodnotu, formu, zda jsou listinné nebo zaknihované, popřípadě údaj o omezení převoditelnosti akcií, popřípadě údaj, zda jsou listinné akcie imobilizovány,**
- mají-li být vydány akcie různých druhů, jejich název a popis práv s nimi spojených,**
- počet hlasů spojených s jednou akcií, celkový počet hlasů ve společnosti a způsob hlasování na valné hromadě; mají-li být vydány akcie o různé jmenovité hodnotě, obsahují stanovy také počet hlasů vztahujících se k té které výši jmenovité hodnoty akcií a mají-li být vydány akcie bez hlasovacího práva, obsahují stanovy i počet hlasů spojených s jednou akcií pro případ, že vlastník této akcie může hlasovat na valné hromadě,**
- údaj o tom, který ze systémů vnitřní struktury společnosti byl zvolen, a**
- jiné údaje, stanoví-li tak tento zákon.**

Stanovy dále obsahují:

- údaje o tom, kolik akcií který zakladatel upisuje, za jaký emisní kurs, způsob a lhůtu pro splácení emisního kursu a jakým vkladem bude emisní kurs splacen,
- v jaké výši musí být splacen základní kapitál k okamžiku vzniku společnosti,
- tehdy, bude-li emisní kurs akcií plněn nepeněžitými vklady, jméno vkladatele, popis nepeněžitých vkladů, jakož i údaje o akciích, které budou za tento nepeněžitý vklad vydány, uvedené v odstavci 2 písm. c) a d), a určení znalce, který provedl ocenění nepeněžitého vkladu,
- určení ceny nepeněžitých vkladů při založení společnosti,
- alespoň přibližnou výši nákladů, které v souvislosti se založením společnosti vzniknou,
- údaj o tom, koho zakladatelé určují členy volených orgánů společnosti,
- určení správce vkladů a
- tehdy, mají-li být vydány zaknihované akcie, čísla majetkových účtů, na které mají být zaknihované akcie vydány.

Tyto údaje lze po vzniku společnosti a po splnění vkladové povinnosti ze stanov vypustit

Práva a povinnosti akcionáře a.s.

- vkladová povinnost
- právo na podíl na zisku – institut rozhodného dne
- hlasovací právo
- právo na vysvětlení
- právo uplatňovat návrhy a protinávrhy
- práva kvalifikovaných akcionářů
- právo na podíl na likvidačním zůstatku
- samostatně převoditelná mohou být i jiná majetková práva, než ta výslovně vyjmenovaná

Volené orgány akciové společnosti - dualistická

nebo monistická struktura

- Dualistický systém je tvořen představenstvem a dozorčí radou, kdy jsou klíčové funkce rozděleny mezi ty to dva orgány.
- Systém monistický je pak založen na principu správy jediným orgánem, jímž je dle českého zákonodárce správní rada, dříve doplněná o statutárního ředitele.
- V důsledku novely ZOK došlo k zániku funkce statutárního ředitele a jeho působnost přešla na správní radu, která se tak stala jediným povinným voleným orgánem společnosti.

a.s. - orgány a organizace společnosti

system vnitřní struktury může být buď dualistický nebo monistický

Dualistický systém

- **statutárním orgánem je představenstvo**, to je též pověřeno obchodním vedením
- představenstvo volí a odvolává valná hromada, ledaže stanovy určí, že tato působnost náleží dozorčí radě
- neurčí-li stanovy jinak, má **představenstvo 3 členy**
- představenstvo volí a odvolává svého předsedu
- neobsahují-li stanovy **délku funkce – je 3 roky**
- představenstvo **rozhoduje většinou hlasů přítomných**, každý má 1 hlas, pořizují zápisy

a.s. - orgány a organizace společnosti

Dualistický systém

- **zákaz konkurence** – nesmí podnikat v předmětu činnosti společnosti, být členem statutárního orgánu jiné PO ledaže jde o koncern, nesmí být společník jiné s.r.o. či ovládající osoba – v případě že byly zakladatelé výslovně upozorněni, nebo má se za to, že člen představenstva tuto činnost zakázanou nemá (pokud vznikne tato překážka po dobu výkonu funkce, **musí na to člen představenstva výslovně písemně upozornit . Toto však lze upravit ve společenské smlouvě odlišně.**
- **v případě smrti, odstoupení či odvolání člena představenstva**, odstoupení z funkce nebo jiného ukončení , zvolí příslušný orgán **do 2 měsíců jiného člena** představenstva
- stanovy mohou určit, že neklesl-li počet členů na polovinu, může představenstvo jmenovat náhradní členy do příštího zasedání
- stanovy také mohou určit volbu náhradníků

a.s. - orgány a organizace společnosti

Dualistický systém

- **dozorčí rada**
- dohlíží na výkon působnosti představenstva a na činnost společnosti
- oprávněna nahlížet do všech dokladů a záznamů
- **3 členové** (neurčí-li stanovy jinak)
- **volí a odvolává valná hromada**, dozorčí rada volí a odvolává svého předsedu
- **funkční období 3 roky**
- zákaz konkurence
- uprázdněné místo – stejný postup jako u představenstva

a.s. - orgány a organizace společnosti

Monistický systém

- **správní rada**
  - **3 členové**, svolává ji její předseda
  - není-li svolána déle než 3 měsíce, může o její svolání požádat předsedu 1/3 členů s pořadem jednání, který určí
  - předseda svolá správní radu i tehdy, požádá-li o to statutární ředitel
  - **správní rada určuje základní zaměření obchodního vedení společnosti** a dohlíží na jeho řádný výkon

a.s. - orgány a organizace společnosti

Monistický systém

Správní rada – pokr.

- do působnosti správní rady náleží jakákoliv věc, jestliže nenáleží do působnosti valné hromady
- předseda správní rady- správní rada volí a odvolává svého předsedu, funkční období nesmí přesáhnout délku funkčního období člena správní rady
- **jen FO**

a.s. - orgány a organizace společnosti

Monistický systém

Statutární ředitel

Už není

a.s. - likvidace společnosti

- právo na podíl na likvidačním zůstatku je samostatně převoditelné ode dne, kdy společnost vstoupila do likvidace
- nestačí-li výše likvidačního zůstatku k úhradě jmenovité hodnoty akcií, rozdělí se na část připadající vlastníkům prioritních akcií a část připadající na ostatní akcie
- v jednotlivých skupinách v poměru opovídajícím splacené jmenovité hodnotě akcií
- právo na vyplacení likvidačního zůstatku vzniká odevzdáním akcií

Děkuji za pozornost!